

ՕՐԱԳՐ

20

ՓԲՅ 20

Զ. ՏԱՐԻ 22 ՉՈՒԳՍԷ 1291 ԴԱՍԵՄ 55 ՀԵՆԳԵԱՐԹԻ 19 ԴԵԿՏԵՄԲ. 1874 Ն Տ. ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 31 ԹԻԻ 1418

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

տ'Արեւիմ կոմսին դատին առթիւ Պ. Թիէրի և Մաք—Մազօի կառավարութեան նկատմամբ Պիզմարք իշխանին բռնած քաղաքականութեան վերայ քերական ելած յայտնութիւնները, զորս պարունակող նամակն անցեալ օր հրատարակեցինք, վերջին աստիճանի յուզման, բարկութեան և գայթակղութեան մէջ ձգած են Գաղղիոյ ոչ միայն բոլոր լրագիրներն, այլ և Գաղղիոյ կառավարութեան գլուխը գտնուած առաւել կամ նուազ նշանաւոր քաղաքականներն ու վարկը:

Ասանցմէ մին է Պ. Թիէր, որն որ մեծ ներդրումն պիտի կրէ Պ. Պիզմարքի իրեն դէմ տարած սոսկալի հարուածին ազդեցութեանն ազդեցութեամբ համարուինք արժէք ունեցած կ'ըլլայ այժմ սոյն Պետական անձին առ ինքն միայն յատուկ ցոյց տուած այն համարեալ կորովամտութիւնն ու հայրենասիրութիւնը, որք Ազգային Ժողովոյ շնորհակալութեան քուէին արժանացուցած էին պահ մը զինքը, Պ. Պիզմարքի սոյն քաղաքականութեանը յայտնութեան վերայ, երկրին ազատարարն համարուած այդ մարդը՝ այսօր թեթեւամիտ քաղաքագետ մ'ըլլալ կը թուի, որ Գերմանիոյ դիպլոմատին լարած թակարդները ինկած է, և այն մեծ հայրենասէրն ոչ այլ ինչ է եղեր՝ բայց եթէ իրեն սինոյ քաղաքականութեան կոյր և անբղջայ մէկ գործիքը:

Եւ արդարեւ որքան վշտացուցիչ բան է տեսնել որ Պիզմարքի քանք Պետանի յաղթականին պաշտօնականութիւնը կը հայցեն, և որ այս վերջինն ալ չէ կըրնար յայտնապէս դանձը հետադարձել շահերին վտանգի չ'ենթարկելու համար, այլ զանոնք 'ի պահեստի կը բռնեն, այն ատեն միայն գործածելու երբ իրեն հաւանած կառավարութիւնը երկարատեւ ասպարէզ մ'ունենալու յոյս չը տար:

Իսկ Պ. Կամպէթիլոյի վիճակն աւելի ծանրակիւն է, և տեսալ մը գաղտնիքով չընկալուեալ կ'երևի, Պ. տ'Արեւիմի յայտնութիւններն յոյժ տագնապայից են թէ՛ նախկին գիկտագորին և թէ՛ իւր թերթին նկատմամբ. Գերմանացի հրեայ մը, Տայլ անուն, որն որ 1866ին և 1870ին տեղի ունեցած անցից միջոցին Գաղղիական խել մը լըրագրաց հետ իրուսիրոյ ունեցած յորաքերութեանցը մէջ ամենազաւրանի գեր մը կատարած է, և որ յետոյ ալ Գաղղիայէն վաճառած է ֆոմիւնի մասնակցութեան յանցանքը, այդ մարդը Պ. Կամպէթիլոյի մտ'ըմ ծանօթներէն մէկն էր, որ իր անունով անոնք իրեն Գաղղիա մտնելէն յիշտէր կը շարունակէր գերմանական լրագրաց և Բարիդի ծայրայեղ արմատական թերթերուն մէջ տեղը եղած յարաբերութեանց խառնուրդ: Բէրլինայից Ֆրանսէի կուսակիցներն անշուշտ հետաքրքիր պիտի ըլլան, կ'ըսեն Բարիդէն գրբուած թղթակցութիւն մը, իմանալու համար թէ, ո՞վ է ստուգիւ այդ Սիմոն Տայլը, նա մանաւանդ ի՞նչպէս կ'ըլլայ որ այդ մարդը, բացարձակապէս ազգայն ու չքաւոր մէկն ըլլալուն հանդերձ, Պ. Կամպէթիլոյի լրագրին ելնելուն համար 50 հազար ֆրանք կաշնայ տալ: Անշուշտ հետաքրքրական է գիտնալ այդ գումարին ուստի՝ յառաջ եկած ըլլալն գիտնալը: Ուստի Գաղղիոյ մէջ ամեն ոք և ամեն կուսակցութիւն, թէ՛ Թիէրեան, թէ՛ Պիզմարքեան և թէ՛ արմատական, իւրաքանչիւր իր գայթակղութեան քարն ունի տ'Արեւիմի յիշեալ յայտնութեանցը մէջ:

Կը մնան միայն տեսական կուսակցութեան մարդիկը: Գերմանական անուշադր գետնալը ասոնք ալ թէպէտ խընայած չէ, սակայն ասոնք մէկ մէկ վաճառելի սպիտակ կրցած են ազատիլ: Ասոնց պատիւն այնքան ոտքի տակ գացած չէ, մինակ տ'Արեւիմ կոմսն կ'ըսէ թէ քաղաքագիտական հանճար և գործող փորձառութիւն ունենալէ զուրկ

կը գտնուին: Այսու հանդերձ պէտք է սա՛ ևս ըսել թէ տ'Արեւիմ կոմսը, որ միշտ գէշ աչքով նայած է Գաղղիոյ առ հասարակ բոլոր Պետական անձանց ալ, արժանապէս վկայած է արդի արտաքին գործող պաշտօնեայ Տըքազ գործին ունեցած արժանիքն ու ընդունակութիւնը, և զոր արդէն ամեն մարդ կը վկայէ:

Մարդ երթադրութեանց վերջը չը կրնար գալ հասնիլ երբ անգամ մը հասկրնալու ելնէ թէ ի՞նչ եղած է արդեօք դեսպանագիտական սովորութեանց մէջ Պ. Պիզմարքի այսպիսի նոր մէկ ընթացք մը մտցուցած ըլլալուն պատճառները: Սոսնոյ մէջ ամենին արեւելեան քաղաքական և ընդունուած ցարթըք սա՛ եղած է թէ, տ'Արեւիմ կոմսին դատին առթիւ քերական ելած յայտնութիւններն Պիզմարք իշխանին կը կարծէր թէ իւր արտաքին քաղաքականութեանը հետ բնաւ վերաբերութիւն մը չը պիտի ունենային ատոնք, ուստի Պ. տը Պիզմարք ամեն բանէ առաջ իւր անձնապատուութեան փոխարինական հատուցում մ'ընելու զեց, որն որ տ'Արեւիմի հետ ունեցած պայքարին մէջ իւր Պետական անձի մը արժանի բարձր հանճար մը և քաղաքագիտական անհամեմատ կորովամտութիւն մ'ունենալը ցոյց տուաւ, և տարակոյս չը կայ թէ իշխանն իւր հակառակորդէն շատ բարձր և գերազանց գտնուեցաւ:

Միանգամայն Պ. Պիզմարք ներքէ մտնելով աւատական կուսակցութեան կողմանէ, որ իրեն յեղափոխական նըկըրտումներ կը վերընծայէին, հաստատել ուզեց թէ արտաքին քաղաքականութեանը մէջ է միայն որ հանրապետական ոգին կը շոյէ, և այն ալ ոչ ուրիշ բանի՝ բայց եթէ Գերմանիոյ ամենամեծ շահուն համար: Ինքզինքը ազգային օգտին միակ պաշտպանը ցոյց տուած եղաւ, և կը յուսար թէ իրեն 'ի նպատակ հասարակաց կարծեաց կողմանէ ցոյց մը կրնայ յառաջ բերել, որով իւր՝ իբրեւ Պետական անձ՝ խիստ հարկաւոր և անհրաժեշտ լինելն ան-

հակառակելի և ամեն հարուածներէ բարձր մնայ :

Պիղմարք իւր այս փորձոյն մէջ ալ յաջողած կ'երևի :

Հ Ե Ռ Ա Պ Ր Ա Լ ՈՒ Ր Ք

ԳԱՂՂԻԱ

Բարիք 28 դեկտ.

Սահմանադրական օրինաց վիճարանութեան մինչև վերստին սկսուիլը՝ պաշտօնէից փոփոխութիւն մը տեղի պիտի չ'ունենայ :

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Պերլին 29 դեկտ.

Պաշտօնական օրագիրը տ'Արնիմ կոմսին դատին առթիւ՝ Պիղմարք իշխանին 1872 մայիս 16 թուականաւ նոր պապի մ'ընտրութեան նկատմամբ գրած մէկ ծանուցագիրը կը հրատարակէ : որն որ դատարանին ատենը դռնփակ նիստի մէջ կարդացուեր է : Յիշեալ շրջաբերական ծանուցագրին մէջ իշխանը փափաք կը յայտնէ որ այս պատահականութեան առաջը եւրոպական տէրութիւններն իրենց մէջ համաձայնելով որոշում մը տան բռնելու ընթացքուն վրայ :

ԱՆԴՂԻԱ

Լոնտրա 29 դեկտ.

Լրագիրք Բոսթօնի նաւուն ընկալած զոհերէն :

Ա Ջ Գ Ա Յ Ի Ն

Մասիսի մէջ հետեւեալ հրաժարագիրը կը կարդանք ուղղեալ առ Սամաթիացիս :

Օրթաքէօ, 13 դեկտ 74

Աղինւ Սամաթիացիք :

Երկու անգամ երեսփոխան ընտրուեցայ Աղգ : Ընդհանուր ժողովին երկու անգամի ալ դուք ընտրեցիք զիս երեսփոխան :

Ես ձեր թաղին երեսփոխանը չ'ամսակայն : այլ ընդհանուր ազգին երեսփոխանն եմ : Բայց իմ ընտրութիւնս միշտ ձեզի կը պարտիմ :

Պատիւ կը համարիմ ինձի որ երկու անգամ ձեր թաղէն ընտրուեցայ երեսփոխան :

Ընտրութեանս եղանակը քննեցի՝ օրինաւոր էր : շատ ուրախ եմ որ Սամաթիացիք ուրիշ մէկ քանի թաղերու նկատմամբ աւելի լուսաւորեալ են :

Պօսոյ լուսաւորութեան արշալոյսը Սամաթիայէն ծագած է : տղայութենէս ի վեր տալուորութիւն ըրած է այս ինձի : Այս տալուորութենէն աղգեալ կու գամ հրապարակաւ յայտնել ձեզի իմ

անկեղծ շնորհակալութիւններս : և միւս անգամայն խնդրել ձեռնէ ձեր ներողամտութիւնը որ ընտրութեանս այս երկրորդ շրջանին մէջ ահամայն չը կրնայով վարել իմ պաշտօնս՝ հրաժարականս գրեցի Ընդհ : Ժողովին նախագահ Ամին Ս : Պատրիարքին :

Ասոր համար ներում կը խնդրեմ ձեռնէ՝ վասն զի հարկաւ իմ տեղս ուրիշ երեսփոխան մ'ընտրելու ձանձրութիւնը պիտի ունենաք :

Եթէ հնար ըլլար՝ կը ջանայի ազգիս ծառայելու փափաքս լեցնել և ձեր ընտրութիւնը յարգել : բայց դադմունքը՝ անհրաժեշտ պարտաւորեցին զիս այսմ :

Կարի վշտացեալ եմ : Բայց կը քաջաբերումիմ, զի քաջայոյս եմ որ ձեր ուշիմութիւնը կարող է ազգին մէջէն շատ աւելի արժանաւորութիւն ունեցող անձ մը երեսփոխան ընտրելու : որ կարենայ ինչ աւելի ծառայութիւն մատուցանել սիրելի ազգիս :

Տնեշանօք մնամ ձեզ միշտ անձնուէր
Ն . ՕՏԵԱՆ

ՆԵՐՔԻՆ

Կայսրորդի Եռուստֆ իզգէտին է. ֆէնտի իշխանն անցեալ օր Սպարապետի տեղակալ Ալի Սա'իւ բաշայի հետ Տօլմա-Պահէի քարձանցը վրայ գտնելով թաշ-Գրչայի զօրանոցը այցելուարքունի զինուորական վարժարանն երթալով աշակերտաց դասերն մի առ մի աչքէ անցուց :

— Թաղապետութեան նախագահն այս անգամ Բերայի մէկ քանի անշէն կամ աւուսած փողոցներու շինութեան և նարդութեանը համար պայմանագրութիւններ կնքեր է : որոց աշխատութիւններն ալ աս շաբթուրէն կ'սկսին :

— Պրուսայէն գրուած նամակ մը հետեւեալ սոսկալի եղեռնագործութեան մը գէպքը կը պատմէ :

Հայագրի մը մետաքսի գործարանին մէջ աշխատող յոյն աղջիկ մը՝ Պրուսայի մօտակա գիւղերուն մէկէն Բա'նաօթ անուն երիտասարդի մը հետ Տտարուրէն 'ի վեր նշանած ըլլալով, քանի անգամ ամուսնութիւնը կատարելու համար երիտասարդին ըրած թախանձանացը հակառակ՝ աղջկան ծնողքը ինչ ինչ պատճառներով յիշեալ ամուսնութիւնը մինչև ցարդ ուշացնելէն յետոյ, վերջապէս այս անգամ կ'ամուսնանան :

Պսակի արարողութենէն վերջ, երբ հարսնեղջերք տակաւին չ'էին մեկնած, յանկարծ տան վերի յարկը նոր ամուսնացելոց առագաստի սենեկէն տարօրինակ ձայն մը լսուելով, իսկոյն ամենքը մէկէն վեր կը վազեն և կը տեսնեն որ աղջկան կսկորդը մինչև խաչափողը աչղոցով կտրած : և փետին ալ վղին վրայ

մէկ քանի տեղեր կեղեման նշաններ կը գտնուին : այլը քաղմութեան վեր գալը տեսնելով ինքզինք բռնեղան պէս պատուհանէն վար կը ետէ : ուր դբտ. նուած կ'աղէին մէջը ինչև կէս մէջը թաղուած այնպէս կը մայ :

Եղելութիւնն իսկին իմացուելով, կուսակալ իզգէթ բաշանմիջապէս դատին գլխաւոր բժիշկը կը զրկէ հոն, պէտք եղած դարման ընելով խեղճ աղջիկն աղատելու : որի որ ամեն տեսակ խնամոց հակառակ՝ սակալի տանջանաց մէջ հոգին կը վիշէ :

Կ'ըսուի թէ այս եղեռնագործութեան պատճառը՝ մոնչուն սակից յառաջ աղջկան տուած սպարանջանը ետ ուղերուն վրայ՝ աղջկան ալ դժկամակելով զայն ետ տալ չ'ուզէն եղած ըլլայ : Սակայն ասի ըստ մեզ սնքան հաւանական պատճառ մը չը թուի :

— Բերայ պատուաւոր ընտանիքի մը քով ծառայող սպասաւոր մը, անցեալ շաբթու նոյն ընտանեաց չորս տարեկան մէկ աղջիկն առանձին գտնելով տանը մէջ, որոյ ծնողքը անէն դուրս ելնելով զայն իրեն հսկողութեանը յանձնած էին, իւր սենեակը կը տանի և դաղանակն կիրքը վարենաբար կը յագեցնէ : Ծնողքը տուն դառնալով աղջիկին տարօրինակ վիճակի մը մէջ կը գտնեն, և երբ բժիշկ կը կանչուի աղջիկին ցոյց տալու՝ իրողութիւնը կը յայտնուի : Անմիջապէս ոստիկանութեան իմաց կը արուի, սակայն դաղանաբար սպասաւորը նոյն ժամայն փախչողով քաղաքէն անհետ կ'անցնէ : Բայ, տակաւին մինչև ցարդ զինքը գտնելու համար եղած ամեն հետադատութիւն ապարդիւն մնացեր է :

— Անցեալներն Տօքթօր Մօրթման իւր մէկ ընկերակցին հետ քանի մը զինուորականաց կողմանէ նախատալից և թշնամական յարձակում մը կրած ըլլալով, գերմանական դեսպանին բողոքելու վրայ այս իրողութեան դէմ, դեսպանատունը Լա'իլը մը կը գրէ ոստիկանութեան վերատեսուչ Հիւսին բաշայի՝ յանցաւորաց պատժուիլը խնդրելու : որոյ 'ի պատասխանի ոստիկանութեան վերատեսուչն ալ ծանուցագիր մը կը զրկէ դեսպանին, առ այդ իւր անձեռնհաս լինելը յայտնելով : իմացը նելու նաևս թէ զինուորականաց դէմ եղած գանդատներն Սպարապետութեան պէտք է ուղղել :

— Բէթիմօյ շոգենաւը, որն որ այս կիրակի պապաներու մէջ տեղէն կապելով ու կախելով շոգենաւներու օգնութեամբ նաւարանի ծովածոցը բերուեր էր : զրահաւորաց նորոգութեան առաջանին (հալուզ) առաջը բոլորովին ընկրկմով խոր է : այնպէս որ ծխնելոյղներուն ու կայմերուն ծայրը մինակ ջրէն դուրս մնացած է : Նորէն զայն վեր հանելու համար ամենամանր աշխատութեանց և փորձերու սկսած են :

— Այլմասերայի ջաղացքի գործա-

բանէն տակից քանի մ'օր առաջ յանկարծ աներևոյթ եղած կիւսթալ առնուն գաղղիացի պատանիի մը խղճուած դիակը այս երկուշաբթի օր դանուեր է ծովէն ջաղացքին մօտը: Ստիկանութիւնը քննութիւն մը բացեր է իմանալու համար թէ եղբունագործութեան թէ դիպուածական փորձանքի մը հետեւանքն եղած է այս դէպքը:

— Կիրակի օր մեր նաւահանգիստը մոտող եղբայրական արքունի քայլով շողենաւով Պ. Ե. Զարիֆի, Ստեփ. Բալի և Բլատո սեղանաւորներն մայրաքաղաքս հասեր են:

— Աթէնքի օսմանեան դեռպանաւան երկրորդ քարտուղար Միսաք է. ֆէնտի, որոյ Պերլինի օսմ. դեսպանաւան քարտուղար անուանելն անցեալ օր ծանուցինք, այս առթիւ հրաժեշտի ողջոյնը մատուցանելու համար հելլենաց թագաւորին ներկայանալով, Նորին վեհափառութեան փրկչի Մեծ խաչանշանն ստանալու, և թագոհւոյն ալ ձեռքն համբուրելու բացառիկ պատւոյն ու շնորհացը կ'արժանանայ:

— Եանեայի լրագիրը հետեւեալ զարմանալի դէպքը կը պատմէ:

Չորովա գիւղին մէջ 60 տարեքն անցած կին մը երկու շաբաթ յառաջ տանը մէջ ամուսնուն հետ կուտելով շատ ծանր եկեր է իրեն, և մեռնելը նախաժամար համարելով հետեւեալ օրը տուանէն գործիք առեր գերեզմանատուն դացեր է, փոս մը փորեր և մէջը նըստեր է երեք ժամու չափ. սակայն չը կրնալով դիմանալ ցուրտին ելեր ուրիշ տուն մը դացեր, և նոյն երեկոյին քիչ մը հիւանդանալով հետեւեալ օրը մեռեր է:

— Սըվազի բանտէն փախչող դատաւարտեալ մը Օսման անուն այս շաբաթու Սղապ-Գաբուլի կողմերը օտարկանութենէն ճանչուելով կը բռնուի:

— Տրապիզոնի մէջ գիւղացւոց կողմանէ խռովութիւն մ'եկել է, որոյ մանրամասնութիւնքը դեռ կը պահպին:

— Երկուշաբթի լուսնալու գիշերը ժամը 8ին միջոցները Բերայի շիտակ ճանրուն վրայ Օսմ. ծովային երկու զինւորականաց հետ միասեղ ճակոհալու պիտի հաղնող և ձեռքն ալ մտրակ մը ճիշդ ձիաւոր մարդու մը կերպարանքով մէկը շրջադայած միջոցն, գիշերապահ օտարկանութեան զօրքերէն կը բռնուի և զէրօտը հանուեցնել տալով պահականոցը կը տեսնուի ու կին մ'է եղեր դա:

— Սե ծովէն հոս հասնող նաւու մը նաւատեսաց մին, Լազ Մահմաւ անուն անցեալ օր կայմին առաջապահալ ձողէն վար իննալով չորս կողմը կը խորտակի, և անմիջապէս հիւանդանոց կը փոխադրուի:

ՍԲ. ՅԱԿՈՎԲ ԱՆԿԵԼԱՆՈՑ

Ի ԲԱՆԿԱԼԹԻ

Տարեգլխոյ այցելութեանց պարտաւորութիւնը, 'ի նպատակ Անկերանեցիկ ողորմութիւն մը խրկելով փոխարինել բարեհաճող անձանց՝ խնամատարութիւն կը պարտաւորի Հայ. Գաղղ. ու Յունարէն լրագրաց միջոցաւ նոյն անձին դիտաւորութիւնը Յարգոյ Հասարակութեան յայտնելու:

1875 Տարեգլխոյ այցելութեանց պարտաւորութիւնը փոխարինել բարեհաճող,

Բարձրագոյն:

ՄԻՀՐԱՆ ՊԵՅ ՏԻԶ

ԾԱՆՈՒՑՄՈՒՆԻՔ

ԹԱՏՐՈՆ ԲԱՐԱՍԻՐԱՑ

ՅՈՐԹԱԳԻԻԴ

ՎԱՐՁՈՒԹԻՒՆ ՅԱԿՈԲ ԷՅ. ՎԱՐԳԱՎԵԱՆԻ

1874 Դեկտ. 19 Հինգրթիգիւր ժամ 2 1/2

Արտաքոյ կարգի երեկոյթ

Ի ՆՊԱՍՏ

Ս. ԹԱՐԿԱՆՉԱՅՑ ՎԱՐՁԱՐԱՆԻՆ

Օրթագրող

ԹԱՓԱՌԱԿԱՆ ՀՐԵԱՅՆ

Բաժանեալ յերկուս երեկոյթս

Թատերգութիւն իմ յառաջաբան և հինգ արարս

Հեղինակ Թարգմանիչ
ԷՕԺԵՆ ՍԻԻ Պ. Ս. ԲԱՅԱՅԵԼԵԱՆ

ՀԱՆՐԱՅՆ ՕՐԱՅՈՑՑ

1875

ՏԱՐԻՈՑ

Գ. Զարգարեան էֆէնտի տղաբանէն ինչպէս անցեալ տարի, նոյնպէս և այս տարի աշխատարակուած է սոյն Օրացոյցը, այս ունգամ (Ն. Տ.) յունվար 1էն, այսինքն ղեկում 20էն սկսուած ըլլալով:

Կը ծախուի Սուլթան Համաթ Ալըր էֆէնտի խանի գիւմը թիւ 14 Զարգարեան ի խանութը, և Հաճօ Բուլո խանի կից Ս. լիքսան աղա Խօրաս Նճեանի մողազան:

Մայր եկեղեցւոյ Գարաց ուսումնարանի վաղըֆէն Հիւար տիպի ճատտէսի 85

թիւ տանը կէսը մահլիւլ եղած ըլլալով, վաղըֆի կողմէն կը ծախուի և առ այժմ 90 Օսմանեան ոսկիի ելած է:

Ուստի ով որ ասկից աւելի կը կամի գնել, պարտի դիմել յիշեալ ուսումնարանը ամէն առաւօտ մինչև ժամը 5, թուականէս մինչև 11 օր:

Գարապետ Մայր-Եկեղեցւոյ

Յովսէփ Բէհլիվանեան

16 Դեկտմ. 1874

ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ

Հանգուցեալ Մեծ. Պէհլուս Ումէտ էֆէնտի ձեռարուեստից և գրեանց

Սոյն վիճակահանութիւնը 1000 տոմսակներէ կը բաղկանայ, և 1875 Մարտ ամսոյն վերջը պիտի կատարուի իսկ. Ս. Խաչի վարժարանին մէջ:

Տոմսակները կը ծախուին իսկ. Ս. Խաչ եկեղեցւոյ բանկալը, և իսկ. Սէլամիէ ճատտէսին Գեղադործ Չէօմէքճեան Ստեփան Սղայի Գեղարանը, և Մէրճան չարըսը գըրափաճառ Պաղտաստը Աղայի գրատունը. և Զարգարեանը եօգուշու Գափաֆեան եղբարց գրատունը, գին մէկ արծաթ մէճիտ:

ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ

Զանազան տեսակ գրեանց 'ի վէճիր խան վարի յարկ թիւ 2 գրափաճառ կարապետ երամանի և Նշան թիւը մէնեանի բնկերաց Գրատունը. 10 մեծ վտակոյ բաժիններուն արժէքը:

Ս. պիտի վտակ	2000	ղրի արժէքով գիրք
Բ. » »	1500	» » »
Գ. » »	1000	» » »
Դ. » »	500	» » »
Ե. » »	400	» » »
Չ. » »	300	» » »
Է. » »	200	» » »
Ը. » »	150	» » »
Թ. » »	100	» » »
Ժ. » »	50	» » »

Ս. յ թիւերէն զատ մնացեալ բոլոր թիւերն ալ վառտկող են զանազան տեսակ գիրքեր:

Վիճակահանութեան ամբողջ թիւն է 1000 տոմսակ, բոլոր թիւերն ալ շահող: Վիճակահանութիւնը տեղի պիտի ունենայ 1875 փետր. 20, վերոյիշեալ գրատունը. տոմսակին գինն է մէկ քառորդ արծաթ մէճիտ:

ԲԱՌԱՏԵՏՐ

ՈՍԿՈՐԷՆԷ Ի ՀԱՅԵՐԷՆ

Մաքուր աշխարհաբառ խօսելու փափաք ունեցողներուն համար

Կաղանդի նուէր ըլլալու խիստ յարմար տետրակ մի է տղայոց օգտակար: Կը վաճառուի Մէրճան չարչի թիւ 33-37, 'ի գրատան 3. Մարգարեանի Գին Թղթեային 2 1/2, կաղմեալին 4 զրչ:

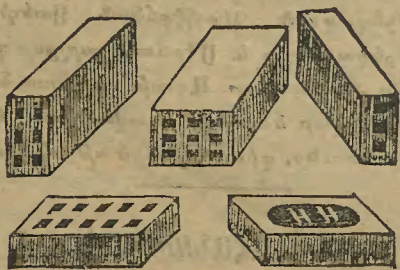
Շատ առնողներուն զեղչ կ'ըլլայ:

Ա. ՏԸՊԷԻ
ՅԱՅՏՆՈՒԹԻՒՆՔ ԾԱԾԿԵՑԵԼՈՑ
ԿԱՄ

Պատմութիւն թագուն գիտութեանց
որ ի նախնի ժամանակաց մինչև այսօր
ԹԱՐԴԱՆԵԱՑ Ն. ՃԻՎԱՆԵԱՆ
ԻԴ. ՏԵՏՐ

Տետր առ տետր կը հրատարակու
16 երեսէ բաղկացեալ գին մէն մի
տետրին 40 փարայ :

Մեծարգոյ Տէրութեան Գ. ՃԻՎԱՆԵԱՆ
Փարիզի ատամնարոյժը, որ արդէն ցաւոտ
և փտած ակումներու բժշկութեան, դար-
մանի և նոր ակումայ շինելու մասին մինչև
ցարդ ունեցած յաջողակութեամբը ծանօթ
է մայրաքաղաքիս հասարակութեան, իւր
տունը փոխադրած է այժմ Պէշքիթաշ
Քէօյ-իչի, Գարանֆիլ Պաքալ փողոցը թիւ
67 ուր ամեն օր կ'ընդունի իրեն զինող-
ները :

Հ. ՅՈՎԱՏՔԵԱՆ

ԹՈՒՂԱՅ ՅԱՊՐԻՅԱՍԸ
ՊԵՏՅԻՒՔ ՏԵՐԷ

Էւրոպայի կեանքն հէր ճընս տէրիք-
լի թուղլաւարքն պէր այնքալ, զիքր օ.
լընան փայլիգատա մաքինայ ըլա ի.
իթա օլունուր :

Վէ քերթիճ թուղլաւարքն շիմտիէ տէ-
կին Սթանպուլտա իմալ օլունանլարտան
զիտաէ զայնթ ալեա ճընսլա, վէ օ.
ճաքլարա մախսուտ տէլիքլի քերթիճ
թուղլաւար եարքլմաքտա տըր :

Պունլար էհվէն Քիաթլա Քիրուլթ
օլունուր :

Վէ ետառ սահրպլերինէ սուհուլթ
օլմաք իչին իսթէնիլէն մահալէ կէօն.
աէրիլէպիլիք :

Իքթիլպաք օլունըն, Պէօյլաքտերէտէ
մէքքիւր. փայլիգայա, վէ եախալ ըլա.
տանպալտա Ֆինճանճըլար եօգուլընտա
Ամբիլգան խանըն ալթընտա, Եքնալ-
եաճ խաչատուր աղանըն Նուսերօ 27
մալաղաքընա միւրտճաթ էլլէմէլէրի :

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԱՐԻՍ ՄԻՐԱՔԵԱՆԻ
ՂԱԼԱԹԻԱ ՍԱՆՏԸՔՃԱԼԱՐ ՓՈՂՈՅԸ
ԹԻՒ 119

Սոյն վաճառատան մէջ կը գտնուի ըն-
տիր շրջանակներ թէ՛ տպագրած թէ՛ գոյնըզ-
գոյն նաև Գաղիոյ և Գերմանիոյ զանազան
տեսակ հայելիներ թէ՛ շրջանակաւ թէ՛ լոկ
հայելի, նաև ընտիր տեսակ նիւրնեք
սալօններու համար պատմական դատարներ,
սենեակներու համար պատերազմական թէ՛
գեղջական ևն. պատկերներ բորթրէի
համար շրջանակներ քառանկիւն և ձուլածկաւ :

Ուստի պատիւ ունի ծանուցանել ար-
դոյ հասարակութեան, որ իրեն զինող յա-
ճախորդը ամեն մէկ կերպով գոհ ըլլալուն
վրայ հաւատարմ ըլլան :

Բարեգու բժշկական համալսարանի
աշակերտ Տօքթօր Մ. ՀէֆիմեԱՆ,
կը շարունակէ ձրի հիւանդ խնամել ա-
ռմեն երեքշաբթի և ուրբաթ օրերը,
ժամը 6 էն մինչև 8ը, Եէնի Գարուի
դրան կից աղջային Եկեղեցւոյ կալ-
ուածներէն եզոզ Ընկերութեան կեդ-
րոնը : ՎԵՐՈՑԻՇԵԱԼ ՏՕՔԹԻՕՐԸ
փնտռողները՝ կրնան զինքը հարցընել
Աք-Սէրայ թիւ 121 Կ. ՇԱՐԱՐԵԱՆԻ
գեղարանը : Դիվ. 15

Բերայի ՀԱՄԱԿԱՄ անուն նորակալմ
ընկերութիւնը այս անգամ, հասարակաց
օգտակար ծառայութիւն մ'ընելու նպա-
տակաւ, վիճակահանութեան մը ձեռնար-
կած է, 1000 թիւ տոմսակէ բաղկացեալ,
իւրաքանչիւր տոմսակին գինը 1/4 մէճիւր
ըլլալով, որոց 500ը միայն պիտի շահին,
առաջին պարգևը Գաշնակ մը, երկրորդը,
կարի մեքենայ մը, եւ ինչպիս վարը ցան.
կին մէջ կը տեսնուի : Վիճակահանութիւնը
յառաջիկայ Յունվար 5ին անպատճառ տե-
ղի պիտի ունենայ, Բերա թարա Պաշի թիւ
42, Համակամ Ընկերութեան գրասարանը :

ՅԱՆԱ
ՊԱՐԳԵՒՈՑ

Դաշնակ (բիւնօ)	Ղը. 2000
Կարի մեքենայ մը	1000
Բարիէ Պրիսթօլի վրայ մեքաքսեայ պատկեր մը	200
Թափառական Հրեայ 8 հտր. կզմել.	150
Մօթէ-Քրիսթօ 6 հտ. կզմ. և պատկ.	150
Բիչիօլա պատկ. և կազմեալ	100
Պատմութիւն տան Արժուանեաց	60
Պատմ. Հայոց, 15 Հիլլից. լուսան.	40
Միլտօնի Կորուստ գրախոսին կազմ.	40
Մատենադարանի Պէշիկիշնի կզմ.	55
Մատենադարանի Գրքաւոր կզմ.	55
Բանական փիլիսոփայութիւն բաժան.	
եալ յերկուս հատորս	55
Գաղանթ Հաւատաքնութեան	55
Պատմ. Հայոց Պէրպլէրեան կազմ.	50
" " " " " " " " " " " "	25
10 թիւեր Եւրոպական մեքաքիլ պատկերներ	15

85	"	Արմենիոյ Մեհակեացը
50	"	Քնար յաւերակա Հայրենեաց
100	"	Վիշաք իմ ի փարիզ ձեռնէ Ոստանիկ Տ. Մարգարեանցի
70	"	Ամբլ սիրայիք
50	"	Հրաշալիք բնութեան
50	"	Գիրք Ժողովրդեան
70	"	Հայ թաղաւորաց պատմական խաղի թուղթ, որ ամեն կար- գի աղջայնոց գիրութիւն կու- տայ Հայոց պատմութիւն սովորելու

ԳԻՏԵԼԻՔ. — Տոմսակը կորսնցնողը բան
մը պահանջելու իրաւունք չունենար :

Տոմսակները հետեւեալ տեղերը կը ծախ-
ուին :

Բերա, Ընկերութեան Զրոսարանը և
Թաղալմ Միտալճառ Նիկողոս աղա Տէտէ-
եանի խանութը :

Պոլիս Ֆրէնկեան գրատունը :

Պէշիկիշա՝ Կէնիմահալլէ Խըրայրատի-
ր այ Ընկ. Զրոսարանը և Քէօփրիւ—պաշի
ճատտասի Սարաֆ Ասատուր աղա Սէֆէր-
եանի խանութը :

Օրթագիւղ, Թաշ — Նէրալիէն Մա.
նուկ աղայի կազմին օն :
Խաղալիզ, Շահ—Նուսայր Վարժարանը
Պ. Միհրտն Մանասեանի ձեռնար :

ԸՆԴԱՐՁԱԿ ԵՒ ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ
ՕՐԱՑՈՅՑ

1875
ԹՈՒՆԱՅԱՆՆԵ

Ներեմիս Կահանայէ Խաղալիւլի
Պարունակութիւն (ի բաց բուն Օրացոյ-
ցէ) Ծանօթութիւն, Պաշտօնական ցուցակ
անուանց մկրտելի երախայից տուեալ ի
կրօնական խորոյց, Շքանունք Եկեղեցա-
կանաց, աշխարհականաց և իգական սեռի,
Վարչութիւն Հայոց, ցուցակ Առաջնորդադ
թիւ համայն Հայոց, Հայր ի Ուստատան,
Հոգևոր Իշխանութիւնը Քրիստոնեայ ազգաց
ի Կ. Պօլիս, Թիւ մարդկանց աշխարհի և
կրօնք, Վիճակագրութիւն Տաճկաստանի,
Կայսերազունք, Նախարարք, Ներկայացու-
ցիլը Օտար Տէրութեանց, Հայագգի պաշ-
տօնատարք, Բնակիչք գլխաւոր գաւառաց,
Տեղք և Կրօնք, Համառօտ պատմութիւնք
սկզբնաւորութեանց գլխաւոր տէրութեանց,
Գահակաք, Գահաժառանգք, Պաշտօնա-
տարք, Բնակիչք Զօրութիւնք, Նաւատորմք,
Գանձք, Պարտք, Վաճառականութիւնք,
Երկաթուղիք, Թղթատարութիւնք, Հեռագ-
րութիւնք գլխաւոր տէրութեանց, Արժէք
Դրամից զանազան աղագց, Պատկեր և կեն-
սագրութիւնք Մատենալ Մաք-Մահանի Մ.
Թիւրի, Պիղմարք իշխանի և Կիւթէնսէրիկի
կը ծախուի գրաւաճառաց ըզլ գին 5 զը.
Կեդրոնատեղիին է Մէրճաճ փատրաւ.
5ը խանի թվերնայարկ թիւ 28 ամեն օր
ժամ 5 էն 6 :

Նոր բացուելիք գալոցի մը համար
պատուաւոր վկայական ունեցող և հը-
մուտ կառավարիչ մը կ'ուզուի տեղե-
կութիւն առնել ուղղոր պէտք է լրա-
գրիւ գրասենեակը գիմէ :

ԵՂԱՅՐ ՅԱԿՈՐՈՍ
ՀԵՂԻՆԱԿ
Կ. ԲՕԼ ՏԸ ՔՕՔ
ՀՐԱՏԱՐԱԿԻԶ
Մ. Խ. ԵՆԴԵԼԷԱՆ
ՏԵՏՐ ԺԱ.

Սերքէճի խիլէ փնտէ տէմիւրճի մաղաղա-
ւարներն իթթխալինտէ պուլունան մաղա-
գատա սօպա փ մութպալի իչին Բարտիթի
վէ Նիւքաթլ մաաէնթ օմիւրի սաթըլ-
մաքտա օլունալ թէշրիֆէ բաղպէթ պուլու-
րան զէվաթը հէր հալտէ խօշնուտ օլա
ճագլարը իլան օլընուր :

ՅԵՆԻ ՊԱՏԱՍԻԱՆԱՏՈՒ
ՕՐԷՆ ԲՕՃԱՍԱՐԵԱՆ

Ի ՏՊԱՆԻ Օ. ԲՕՃԱՍԱՐԵԱՆ
ԽԱՍԱՅԵԱՆ—ԽԱՆ
ՓՐԻ ՅԱՐԿ ԹԻՒ 7